

Ideeën en tips voor je leesclub: Samenkomst of via internet?

Leesclubs – de essentie

Twee dingen zijn bij een leesclub het belangrijkste:

1. Iedereen moet zich vrij voelen eigen ideeën naar voren te brengen.
2. De manier waarop het boek wordt besproken moet duidelijk zijn.

Goed om te onthouden: er is meestal meer dan één interpretatie. Je hoeft het dus niet met elkaar eens te zijn. Het enige wat vaststaat bij leesclubs is dat iedereen hetzelfde boek leest. De rest bepaal je zelf. Of je live bij elkaar komt of online ook. Online is misschien even wennen, maar het kan heel goed en biedt nieuwe mogelijkheden. Hetzelfde geldt voor de manier van lezen: papier, e-book of luisterboek. Kies wat voor jou werkt. Of je nu een leesclub met z'n tweeën of met veel mensen begint, neem altijd een paar boeken de tijd om aan elkaar te wennen. Hieronder vind je wat tips voor de digitale varianten: e-lezen en e-ontmoeten.

App voor e-books en luisterboeken: het verschil met papier

Er zijn een paar verschillen met het lezen van een papieren boek om in de gaten te houden wanneer je kiest voor e-books of luisterboeken:

- Bij luisteren ben je sneller afgeleid, omdat je ogen niet hoeven te lezen en soms wat anders gaan doen. Zorg voor minimale afleiding, of doe ondertussen iets waar je je hoofd niet bij nodig hebt. Voor sommige mensen is luisteren juist minder vermoeiend dan lezen. Zo kunnen ze zich helemaal op het verhaal concentreren.
- Je geheugen heeft bij het lezen van een e-book of het luisteren naar een luisterboek minder houvast: je ziet of ervaart minder hoe ver je in een boek gevorderd bent. Dat maakt het lastiger om het verhaalverloop te reconstrueren. Maak daarom korte notities. Zo gaat het verhaal 'door je hoofd' en onthoud je het beter.
- In de app kun je bij e-books ook bladwijzers en aantekeningen maken, net zoals je in een papieren boek met geeltjes kunt doen. Bovendien krijg je in de app meteen een overzicht van je bladwijzers en je aantekeningen. Als je heel specifiek iets wilt terugzoeken gaat dat makkelijker digitaal dan in het papieren boek.
- Omdat luisteren je zo lekker meevoert door de stem van de voorlezer, kan het zijn dat je minder zicht krijgt op de structuur en hoe citaten en dergelijke zijn weergegeven in de typografie. Probeer daarom voor je leesclub belangrijke passages even na te lezen. Wil je je luisteren niet onderbreken met het maken van aantekeningen? Download dan een gratis dictafoon op je tablet of telefoon en spreek zo nu en dan wat in. Lekker snel.

Digitaal verder met je leesclub

Een checklist voor leesclubs die online verder willen:

- Heeft iedereen een computer of ander geschikt apparaat?
- Kies samen het programma dat bij jullie past. Bespreek de eventuele kosten en de veiligheidsrisico's.
- Zet nooit uitnodigingen met inlogmogelijkheden op openbare plekken of op social media.
- Houd een proefbijeenkomst om de techniek uit te proberen. Wees geduldig en neem de tijd om te wennen.
- Zorg dat je hele gezicht in beeld is. Doordat je niet bij elkaar zit, is je gezichtsuitdrukking belangrijker. Weet ook dat iedereen alles kan zien.
- Een kabeltje met oordopjes en een microfoontje zorgt voor minder omgevingsgeluiden voor jezelf en voor je toehoorders. Bovendien ben je dan altijd verstaanbaar.
- Als een programma een 'chatfunctie' heeft, kun je elkaar berichtjes sturen. Spreek af of en hoe je die gaat gebruiken. Houd je daaraan. Ondertussen elkaar grapjes sturen kan storen.
- Het is fijn als iemand de avond technisch te leidt. Veel programma's hebben een 'host', een gastheer of -vrouw, die microfoontjes aan of uit kan zetten. Je kunt dit een paar keer wisselen.
- Je hebt zelf controle over het aantal leden in beeld, of de chat zichtbaar is en waar het op het scherm staat. Oefen dit van tevoren.
- Stem onderling af wie wanneer wat kan 'sharen': een tekst, filmpje of beelden aan elkaar laten zien. Dan zit je elkaar niet in de weg.
- Spreek af dat als iemand 'verdwijnt', het gesprek stopt totdat duidelijk is wat er gaande is.

De bijeenkomst online

- Bereid de bijeenkomst goed voor en zorg dat je het boek en alle andere benodigdheden bij de hand hebt.
- Zorg dat je eten en drinken bij de hand hebt en ga vooraf naar de wc. Zit op tijd klaar. Log iets voor de afgesproken tijd in.
- Kies een rustige plek, zowel qua geluid als qua achtergrond. Zet je telefoon uit of zacht. Zorg dat je in het licht zit. Tegenlicht maakt je onzichtbaar.
- Spreek in verband met de vermoeidheid van tevoren pauzes af, na zoveel tijd of na zoveel vragen. Pauzeer niet te lang of te vaak want je bent steeds uit het gesprek. Maar breek een goede discussie niet af.
- Online is het storender als je door elkaar praat en iemand in de rede valt omdat iedereen alles hoort. Dat betekent dat je redelijk stil moet zijn als een ander aan het woord is. Het vraagt dus wat zelfbeheersing.
- Online hoort iedereen alles. Onderonsjes of vooraf met één iemand bijpraten gaat niet.
- Laat duidelijk weten als iets het niet doet – beeld, microfoon, oordopjes – of als je ondertussen iets aan het opzoeken bent. Zo weet de rest dat je er even niet bent.